

АНДРЕ́ЕВ Костянтин Олексі́йович (14(26). 03. 1848, Москва — 29. 10. 1921, Олександріада, обл. Севастополя) — математик, засновник наукової школи проєктивно-геометричного напрямку. Закін. 3-ю Моск. гімназію (1867) та матем. відділ Моск. університету (1871) зі ступ. кандидата і був залишений на 2 р. для фах. удосконалення. За клопотанням [Д. Деларю](#) й рекомендацією М. Бугаєва в грудні 1873 А. запрошено на каф. чистої математики Харків. університету як приват-доцент для викладання заг. курсу аналіт. геометрії. 1875 у Харкові захистив магістер. дис. «О геометрическом образовании плоских кривых», а 1879 у Москві — докт. «О геометрических соответствиях в применении к вопросу о построении кривых линий», де розробив поняття проєктора з числом вимірів вище трьох, що було тоді предметом суперечок серед математиків. А. зробив знач. внесок у заснування багатовимір. геометрії, зокрема подав оригін. аксіоматичну побудову п'ятивимірного проєктив. простору, довівши цим, що багатовимір. простір, як матем. поняття, не фікція, а надійний засіб для описування реал. речей. Від 1879 А. — екстраординар., а від 1885 — ординарний проф. У 1885–98 роботу в університеті поєднував з викладанням у Харків. технол. інституті. 1884 А. обирають член-кореспондент С.-Петербур. АН та член-кореспондент Товариства фіз. та природничих наук у м. Бордо (Франція). А. — організатор Харків. матем. товариства, головою і ред. праць якого він був 1883–98. Роки життя в Харкові були для А. найбільш плідними, про що свідчать його листи до [О. Ляпунова](#) та [В. Стеклова](#). У цей час були створені основні його праці з геометрії та деякі з матем. аналізу. У праці «Некоторые обобщения в вопросе о разложении

определенного интеграла по формуле, предложенной П. Чебышевым» (1883) увів і застосував визначник одночасно й незалежно від Й.-П. Грамма («визначник Грамма»). А. першим написав курс аналіт. геометрії, що витримав 5 видань. У грудні 1898 А. отримав звання засл. проф. і був переведений до Моск. університету, де працював до 1917. У 1905 і 1909 — декан університету, проте 1911 залишив посаду на знак протесту проти реакц. політики уряду. Одночасно був дир. Олександрів. комерц. училища (1899–1907), дир. Микол. жін. комерц. училища (1904–08) і викладав математику в Тех. училищі (1899–1902). Через хворобу змушений 1917 переїхати до Криму. У доробку А. є низка робіт з історії математики, зокрема дослідж. про В. Буняківського, В. Імшенецького, В. Цінгера, К. Штаудта, М. Шаля та ін.

Основні праці

О таблицах смертности. Москва, 1871; Вывод одного общего свойства многосторонников // Матем. сб. Москва, 1873. Т. 6; О построении поля относительно плоских геометрических кривых // Сообщ. и протоколы Харьков. матем. об-ва. 1879. Вып. 1; Об изложении начал проективной геометрии // Там само. 1880. Вып. 2; О многоугольниках Понселе (статья 1-я) // Там само. 1881. Вып. 2; О многоугольниках Понселе (статья 2-я) // Там само. 1884. Вып. 2; Высшая геометрия (литографич. курс лекций). Х., 1885; Основной курс аналитической геометрии. Х., 1888; изд. 5, 1909; Элементарная математика (литографич. курс лекций). Москва, 1900; Высшая алгебра (литографич. курс лекций). Москва, 1906; Избранные работы. Х., 1955.

Рекомендована література

1. Синцов Д. М. К. А. Андреев (некролог) // Наука на Украине. К., 1922. № 3;
2. Егоров Д. Ф. Константин Алексеевич Андреев (некролог) // Матем. сб. Москва, 1924. Т. 31, вып. 3–4;
3. Глаголев А. А. Высшая синтетическая геометрия в трудах Н. Д. Блашмана, В. Я. Цигера и К. А. Андреева: Номогр. сб. Москва, 1951;
4. Мандзюк А. И. О некоторых многозначных соответствиях в проективной геометрии // УМЖ. 1953. Т. 5, № 4;
5. Гордевский Д. З. К. А. Андреев – выдающийся русский геометр. Х., 1955;
6. Черняев М. П. Константин Алексеевич Андреев как геометр // Историко-матем. исследования. Москва, 1956. Вып. 9.

[К. Д. Хоменко](#)

Бібліографічний опис:

Андреев Костянтин Олексійович / К. Д. Хоменко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-44121>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).